

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoCsp/30/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120205734
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8120205734.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v C. D. XX, právne zastúpeného: JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, na ul. Sovietskych hrdinov č. 163/66, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom v Piešťanoch, na ul. Teplickej č. 7434/147, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom v Trenčíne, na ul. 1. mája č. 173/11, IČO: 47 234 679, o zaplatenie sumy 1.618,31 eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 21.04.2022 č.k. 32Csp 89/2020-54, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobcovi sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1.618,31 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.618,31 eur od 03.06.2020 do zaplatenia. Ďalej určil, že zmluvná podmienka uvedená v úverovej zmluve zo dňa 07.10.2013 v článku 9. Záverečné ustanovenia v znení: „9.2. Zmluvné vzťahy v ÚZ neupravené sa riadia príslušnými právnymi predpismi platnými na území SR, najmä Obchodným zákonníkom“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %.

Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že medzi predávajúcim a kupujúcim, t.j. žalobcom bola uzavretá písomná kúpna zmluva, predmetom ktorej bola kúpa osobného automobilu za dohodnutú kúpnu cenu vo výške 5.800 eur. Ďalej z tejto kúpnej zmluvy jednoznačne vyplýva, že kúpna cena bude predávajúcemu zaplatená z poskytnutého úveru v lehote 10 dní od podpísania kúpnej zmluvy.

Zmluva o úvere bola uzavretá dňa 07.10.2013 medzi žalovaným, v mene ktorého vystupoval zástupca, ktorým bol predávajúci osobného motorového vozidla a žalobcom. Predmetom financovania bolo motorové vozidlo, pričom účastníci zmluvy sa dohodli na tom, že úver podľa zmluvy bude poskytnutý formou preplatenia kúpnej ceny predmetu financovania na účet predajcu.

Kúpna zmluva obsahuje jasný a určitý prejav vôle žalobcu získať úver v konkrétnej výške 5.800 eur na financovanie tovaru osobného automobilu, označeného v zmluve o úvere ako predmet financovania v bode 2.1 Zmluvy o úvere. V zmluve o úvere je uvedená predajná cena vo výške 6.000 eur a výška úveru

v sume 4.809 eur po odpočítaní úhrady žalobcu v sume 1.200 eur. Žalovaný svojvoľne a jednostranne prostredníctvom svojho zástupcu, ktorý bol aj predajcom motorového vozidla vo formulárovej zmluve o úvere určil výšku úveru na sumu 4.800 eur, pričom ani z kúpnej zmluvy nevyplýva žiadny relevantný právny základ pre takéto navýšenie a ani zo zmluvy o úvere nevyplývajú žiadne tovary a služby, o ktoré mal byť úver navýšený. Nakoľko žalobca nemal záujem o iný tovar alebo o služby, ako o prefinancovanie vozidla, logicky sa ani v úverovej zmluve nemohlo nič ďalšie premietnuť. Žalovaný nepredložil žiadny relevantný dôkaz preukazujúci oprávnenosť navýšenia úveru. Okrem toho ustanovenie v Zmluve o úvere v bode 2.1 „vrátane prípadných doplnkových služieb poskytovaných tomuto vozidlu“ je neurčité a nič nepreukazujúce a ani v jednej zo zmlúv bližšie nešpecifikované. Žalovaný nepreukázal o aké služby sa malo jednáť a aký benefit mali tieto služby poskytnúť žalobcovi, a preto tieto doplnkové služby navodzujú predstavu o tom, že v skutočnosti tvoria len skryté poplatky.

Zmluva o úvere neobsahuje náležitosť vyplývajúcu z ust. § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. účinného ku dňu uzavretia zmluvy, a to celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie. V zmluve o úvere je celková výška spotrebiteľského úveru uvedená nesprávne, keďže v tejto zmluve je uvedená predajná cena motorového vozidla v sume 6.000 eur a kúpna zmluva, ktorá je previazaná s úverovou zmluvou, obsahuje jasný a určitý prejav vôle žalobcu získať úver v konkrétnej výške 5.800 eur na financovanie tovaru osobného automobilu označeného v Zmluve o úvere v bode 2.1 v časti 2. Predmet financovania. Zo zmluvy o úvere nevyplýva, z akého titulu bol úver navýšený bez vedomosti žalobcu. Zo strany žalovaného nebolo preukázané, aby žalobca žiadal o navýšenie úveru o sumu 200 eur a pri podpise súvisiacich zmlúv nebol o tom vopred informovaný, a teda správna výška uvedená v úverovej zmluve mala byť v sume 4.600 eur, čo vyplýva jednoznačne zo znenia kúpnej zmluvy. Obligatórna obsahová náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to celková výška poskytnutého spotrebiteľského úveru musí zodpovedať jej kogentnému pojmovému vymedzeniu. V prejednávanej veci spotrebiteľský úver mal byť použitý výhradne na účel financovania doplatku kúpnej ceny osobného automobilu a mal predstavovať sumu 4.600 eur. Uvedená peňažná suma mala byť preto aj celkovou výškou poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zo zmluvy o úvere nevyplýva, aký právny základ malo navýšenie úveru zo sumy 4.600 eur na sumu 4.800 eur. Išlo o zneužitie postavenia dodávateľa, nakoľko je neprípustné, aby poskytovateľ úveru premietal do istiny úveru akékoľvek pre spotrebiteľa skryté povinné náklady na financovanie niečoho, čo spotrebiteľ nepožadoval, ako to je možné dôvodne predpokladať v predmetnej veci.

Úverová zmluva neobsahuje ani správny údaj v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. a to ročnú percentuálnu mieru nákladov, keďže pre výpočet RPMN sú dôležité vstupné parametre a v Zmluve o úvere je uvedená RPMN v nesprávnej výške 30,50 %. Pri skutočnej výške úveru 4.600 eur zodpovedajúcej dohodnutej cene osobného automobilu, potom pri výške mesačnej splátky 146,03 eur a počte splátok 60 má byť údaj RPMN v správnej výške 33,19 %. Celkové náklady úveru vyjadrené prostredníctvom RPMN v Zmluve o úvere sú uvedené v nesprávnej výške a to v neprospech spotrebiteľa.

V zmluve o spotrebiteľskom úvere tiež absentuje adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť (§ 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z.z.). Aj keď zmluvu o spotrebiteľskom úvere žalovaný uzavrel v zastúpení predajcu v prevádzke predajcu, ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzavretú so žalovaným a uvedenie obchodného mena, sídla a identifikačného čísla zástupcu veriteľa a predajcu predmetu financovaného úverom, bez ďalšieho, nemožno považovať za údaje informujúce spotrebiteľa o jednej z ďalších obligatórnych podstatných náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcej zo zákona o spotrebiteľských úveroch, a to že u tohto zástupcu veriteľa a predajcu si môže uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Obsah právnych vzťahov medzi predajcom, veriteľom a spotrebiteľom je pre priemerného spotrebiteľa pomerne zložitou a ťažšie zrozumiteľnou otázkou. Preto zákonodarca vyžaduje, aby spotrebiteľ bol jasne a výslovne informovaný o adrese, na ktorej môže svoju reklamáciu alebo sťažnosť uplatniť.

Čo sa týka absencie doby trvania zmluvy, s týmto tvrdením žalobcu nebolo možné sa stotožniť. V posudzovanej veci je uvedený termín prvej splátky a poslednej splátky, z čoho možno vyvodíť záver o dobe trvania zmluvy.

Ak v predmetnej úverovej zmluve absentuje adresa predávajúceho, na ktorej možno uplatniť reklamáciu, je nesprávne uvedená celková výška spotrebiteľského úveru a je nesprávne uvedená ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, poskytnutý spotrebiteľský úver je v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. b) a písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. bezúročný a bez poplatkov. Žalovanému tak vznikol nárok len na poskytnutie finančných prostriedkov, ktoré žalobcovi boli skutočne poskytnuté a žalobcovi vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, keďže žalovaný prijal od žalobcu vyššie plnenie ako bolo žalobcovi skutočne poskytnuté na základe úverovej zmluvy. Žalobca uhradil titulom úverovej zmluvy na účet žalovaného v období od 22.02.2014 do 21.01.2015 celkovú sumu 6.218,31 eur a keďže mu mal byť poskytnutý úver v sume 4.600 eur, žalovaný sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil o čiastku 1.618,31 eur, pretože od žalobcu prijal peňažné plnenie, na ktoré mu nárok nevznikol z dôvodu, že úverová zmluva, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou, sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov.

Ako nedôvodná bola vyhodnotená aj vznesená námietka premlčania. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty sa vyžaduje jej skutočná a nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bol získaný majetkový prospech a o tom, kto ho získal. Nie je rozhodujúce, či oprávnený sa mohol o tom dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti skôr. Pri bezdôvodnom obohatení musí súd prihliadať v zmysle ust. § 107 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka tak na uplynutie subjektívnej lehoty, ako aj objektívnej lehoty. Vo vzťahu k subjektívnej lehote žalobca uviedol, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel v máji 2020, pričom v konaní nebolo preukázané, že by toto tvrdenie nebolo pravdivé. Pre absenciu akéhokoľvek dôkazu opaku tak súd nemohol považovať námietku premlčania z hľadiska subjektívnej premlčacej lehoty za dôvodnú. Žalobca sa dozvedel o tom, že plnil viac ako podľa zmluvy mal, čo preukázal prehlásením Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS až v máji 2020 a teda dvojročná subjektívna premlčacia lehota by mu uplynula až v máji 2022. Žaloba bola na súd podaná 20.05.2020, teda v rámci dvojročnej premlčacej doby.

Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby, je rozhodujúci okamih, keď k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. Ak sa plnenie bez právneho dôvodu poskytuje postupne po častiach, objektívna premlčacia doba začína plynúť pri každej z nich osobitne v okamihu, kedy k plneniu došlo. V 10-ročnej premlčacej dobe sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. Úmysel, či už priamy alebo nepriamy, musí vždy priamo smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu sa a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Podľa stupňa vôľovej zložky sa rozlišuje úmysel priamy alebo nepriamy. O nepriamy úmysel ide, ak ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil, vedel, že svojím konaním môže získať bezdôvodné obohatenie a pre prípad, že sa tak stane, bol s týmto následkom uzrozmeneý. Žalovaný ako osoba podnikajúca na finančnom trhu má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo. Žalovaný musel vedieť, že neuvedením všetkých zákonných náležitostí v zmluve o úvere nastane sankcia v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, a pre prípad, že sa tak stane, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzrozmeneý. Konanie žalovaného pri uzatváraní zmluvy, ktorý nerešpektoval ustanovenia zákona slúžiace na ochranu spotrebiteľa, nemožno považovať za súladné s dobrými mravmi. Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. S ohľadom na okolnosti prípadu možno uzavrieť, že úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu bol daný už od uzatvorenia zmluvy, ktorej návrh koncipoval žalovaný a predložil ho na podpis žalobcovi a teda bol daný aj v čase, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného. V danom prípade je potrebné aplikovať desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu, ktorá začala plynúť v momente, keď suma celkových úhrad žalobcu prekročila sumu poskytnutého úveru.

Žalobe bolo vyhovené aj v časti určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky týkajúcej sa dojednania, že zmluvné vzťahy neupravené úverovou zmluvou sa riadia platnými právnymi predpismi, najmä Obchodným zákonníkom, pričom aj keď je tam uvedené slovné spojenie „najmä“, tak z takéhoto dojednania je vyvoditeľné, že vzájomné právne vzťahy zmluvných strán sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. V tomto ohľade sa poukázalo na to, že súčasná právna úprava exaktne upravuje v ust. §

52 ods. 2 Občianskeho zákonníka zásadu, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy Obchodného práva. Napriek tomu žalovaný v rámci zmluvy uviedol túto zmluvnú podmienku, aj keď mu muselo byť zrejmé, že normy obchodného práva upravujú vzťahy medzi podnikateľskými subjektmi a nemožno Obchodný zákonník aplikovať aj na fyzickú osobu spotrebiteľa, ktorá má vzhľadom na špecifické postavenie dodávateľa osobitné postavenie a aplikáciu noriem obchodného styku, teda vzťahov medzi podnikateľmi, nemožno dávať na roveň so vzťahmi týkajúcimi sa spotrebiteľského práva. Navyše uvedená zmluvná podmienka už bola v minulosti vyhlásená za neprijateľnú (rozsudok Okresného súdu Prešov z 13.10.2021 sp. zn. 14Csp/88/2020).

Výrok o trovách bol odôvodnený ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, ods. 2 C.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Alternatívne požadoval rozhodnutie zmeniť tak, aby žaloba žalobcu bola zamietnutá. Ako dôvod uviedol, že v úverovej zmluve je výška poskytnutého úveru uvedená v sume 4.800 eur. Táto suma pozostáva zo samotnej istiny vo výške 4.800 eur, čo predstavuje reálne preplatenú výšku úveru. Výpis z účtu žalovaného preukazuje, že úver vo výške 4.800 eur predajcovi bol zo strany žalovaného preplatený. Žalobca ako klient bol v čase uzatvárania úverovej zmluvy osobou plne spôsobilou na právne úkony, je preto nespochybniteľné, že pokiaľ nejaký zmluvný kontrakt odsúhlasil a svojim podpisom potvrdil, takáto skutočnosť nesie so sebou právne následky. Rovnaká suma ako bola uvedená v úverovej zmluve, bola taktiež uvedená v protokole o prevzatí motorového vozidla. Žalobca teda podpisoval na znak súhlasu minimálne tri dokumenty, v ktorých bola uvedená kúpna cena vo výške 6.000 eur. Pokiaľ mal žalobca výhrady s výškou poskytnutého úveru, bol povinný sa obrátiť priamo na predajcu, ktorý túto sumu predložil žalovanému ako veriteľovi na preplatenie. Žalobca mal už priamo z úverovej zmluvy vedomosť, že v prípade účtovania ďalších služieb zo strany predajcu budú tieto taktiež predmetom financovania prostredníctvom úverovej zmluvy. Rovnako nie je povinnosťou predajcu, aby do kúpnej zmluvy okrem motorového vozidla uvádzal aj ďalšie služby. Nie je žiadnym zákonom zakázané, aby si kupujúci a predávajúci okrem písomne dojednaného predmetu kúpnej zmluvy dohodli ústne aj kúpu doplnkových služieb.

V prípade úverovej zmluvy bol úver poskytnutý prostredníctvom finančného agenta, ktorým bol priamo predajca, a to E. F. – AUTO STYLE, čo v konaní nie je sporné. Informácie ohľadne predávajúceho ako finančného agenta, sú dokonca uvedené v hrubo označenom formáte písma a žalovanému preto nie je zrejmé, ako dôraznejšie má informácie o predávajúcom ako o finančnom agentovi uviesť. Rovnako je prirodzené a logické, že pokiaľ by žalobca chcel podávať reklamáciu ohľadne motorového vozidla, podal by ju na mieste, kde motorové vozidlo kupoval.

Pokiaľ by sa odvolací súd napriek tomu nestotožnil s názorom žalovaného o dodržaní všetkých obligatórnych náležitostí v zmysle ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., žalovaný vzniesol aj námietku premlčania na celý žalobcom uplatňovaný nárok v konaní, a to v trojročnej objektívnej premlčacej lehote. Žalobca uhrádzal jednotlivé splátky úveru z úverovej zmluvy v období rokov 2013 až 2015. Pri posúdení premlčania nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia žalovaný vchádzal z dátumu doručenia žaloby súdu, z ktorého vyplýva, že žaloba bola súdu doručená dňa 20.05.2020. Aplikujúc trojročnú premlčaciu lehotu v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, splátky uhradené pred dňom 20.05.2017 sú premlčané, čo znamená, že premlčaný je celý uplatňovaný nárok v konaní. Za zásadné pri posudzovaní úmyselnosti bezdôvodného obohatenia žalovaného je potrebné považovať uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.10.2018 sp. zn. 1Cdo 238/2017. V ňom sa konštatuje, že samotné všeobecné skutočnosti o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch, samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel veriteľa. Najvyšší súd Slovenskej republiky pritom opakovane vyjadril právny názor o nesprávnosti aplikácie 10-ročnej premlčacej lehoty v prípade spotrebiteľských vzťahov, a preto je nevyhnutné aplikovať právny názor najvyššej súdnej authority tiež v tomto konaní.

Podľa ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Z uvedeného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že neprijateľné zmluvné podmienky nespôsobujú neplatnosť zmluvy ako celku, ale výlučne konkrétnej zmluvnej podmienky. Žalovanému nie je zrejmé, k akému nevyváženému postaveniu vo vzťahu k spotrebiteľovi dochádza v prípade žalovanej úverovej zmluvnej podmienky, ktorá by zakladala dôvod označiť ju za neprijateľnú. Zmluvy o úvere sú ako zmluvný typ upravené výlučne v Obchodnom zákonníku, čo však automaticky neznamená, že v prípade spotrebiteľa sa aplikujú vždy ustanovenia Obchodného zákonníka. Skutočnosť, že žalovaný ako veriteľ pri uzatváraní úverových zmlúv so spotrebiteľmi postupuje podľa zákona č. 129/2010 Z.z. a Občianskeho zákonníka, je zrejmá už zo samotných ustanovení úverovej zmluvy, ktorú sú upravené v súlade s ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Nakoľko však úverová zmluva ako zmluvný typ nie je v Občianskom zákonníku upravená vôbec, žalovaný nemá inú možnosť ako koncipovať spochybňované ustanovenie v danom znení. Okrem toho znenie zmluvnej podmienky obsahuje v prvom rade úpravu právnymi predpismi platnými na území Slovenskej republiky, najmä Obchodným zákonníkom a nie výlučne Obchodným zákonníkom, čo vylučuje akékoľvek nerovnovážne postavenie medzi dodávateľmi a spotrebiteľmi.

Žalobca navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Odvolačný súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutie je potrebné poukázať na ust. § 9 ods. 2 písm. c) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Išlo o náležitosť, ktorá sa týkala tzv. viazaných úverov, teda tých, ktoré sú určené na financovanie kúpy hnuiteľnej veci, zapltenie za tovar alebo poskytnutie služby. Zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy rozlišoval medzi „predajcom“ a „veriteľom“. Pojem „veriteľ“ bol presne vymedzený v ust. § 2 písm. b) uvedeného zákona. Termín „predajca“ sa nepoužíva ako jeho synonymum, pretože tento pojem je v zákone vyslovene uvedený len pri tzv. viazanom úvere (§ 15 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy).

Z obsahu úverovej zmluvy zo dňa 07.10.2013 jednoznačne vyplýva, že táto má charakter zmluvy o viazanom spotrebiteľskom úvere, nakoľko bola určená na financovanie kúpy hnuiteľnej veci, a to osobného automobilu. V úverovej zmluve je síce predajca označený jeho identifikačnými údajmi, avšak bez toho, aby zároveň išlo o adresu, na ktorej môže žalobca ako spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Predajca pritom pri uzatváraní úverovej zmluvy vystupoval zároveň ako finančný agent žalovaného, pri ktorom uvedenie jeho identifikačných údajov priamo vyplývalo z ust. § 9 ods. 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere musela obsahovať i obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak išlo o právnickú osobu alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak išlo o fyzickú osobu. Ak bol spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere musela obsahovať tiež údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa podľa toho, či finančný agent bol právnickou alebo fyzickou osobou. Uvedením identifikačných údajov finančného agenta v zmluve o úvere tak bola splnená iba povinnosť opierajúca sa o ust. § 9 ods. 2 písm. b) zákona č. 129/2010

Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy a nie povinnosť opierajúca sa o ust. § 9 ods. 2 písm. c) tohto právneho predpisu.

Pokiaľ ide o výšku kúpnej ceny motorového vozidla, táto nepredstavovala sumu 6.000 eur ako to tvrdí žalovaný, ale len sumu 5.800 eur. V úverovej zmluve zo dňa 07.10.2013 predajná cena predmetu financovania vrátane DPH bola uvedená vo výške 6.000 eur, pričom do predmetu financovania bolo zahrnuté motorové vozidlo a ďalšie bližšie nešpecifikované prípadné doplnkové služby. Už zo slovného spojenia „prípadné doplnkové služby“ vyplýva, že k tomu, aby tieto doplnkové služby boli financované z poskytnutého úveru, muselo dôjsť aj k ich reálnemu poskytnutiu. V priebehu konania žalovaný ničím právne významným nepreukázal, aby sa uskutočnili akékoľvek doplnkové služby v prospech žalobcu ako spotrebiteľa vyžadujúce si ich financovanie prostredníctvom poskytnutého úveru. Z uzatvorenej kúpnej zmluvy jednoznačne vyplýva, že jej predmetom bol prevod vlastníckeho práva z kupujúceho na predávajúceho vo vzťahu k osobnému motorovému vozidlu za dohodnutú kúpnu cenu vo výške 5.800 eur, pričom časť tejto kúpnej ceny bola predávajúcemu uhradená v hotovosti žalobcom, a to v sume 1.200 eur. Z tejto kúpnej zmluvy žiadna povinnosť pre žalobcu ako kupujúceho uhradiť akékoľvek doplnkové služby nevyplýva. Zostatok kúpnej ceny, ktorá mala byť financovaná z poskytnutého úveru, tak predstavoval sumu 4.600 eur (5.800 eur – 1.200 eur).

Pokiaľ žalovaný poukazuje na to, že okrem písomne dojednaného predmetu kúpnej zmluvy si účastníci tohto právneho úkonu mohli ústne dohodnúť aj kúpu doplnkových služieb, v tejto súvislosti je potrebné len dodať, že tvrdenie o ústnom dojednaní kúpy doplnkových služieb je tvrdením žalovaného, a preto táto strana sporu musí toto svoje tvrdenie aj preukázať. V tomto smere si žalovaný svoju dôkaznú povinnosť nesplnil.

Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou sporu v opačnom procesnom postavení, než je strana sporu, ktorá nesplnila alebo nedostatočne splnila svoju dôkaznú povinnosť. Splnenie dôkaznej povinnosti neznamená automaticky unesenie dôkazného bremena. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť strany sporu za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov. V praxi môžu navrhnuté dôkazy vyznieť ako nepoužiteľné zdroje informácií vo vzťahu k uplatnenej súdnej ochrane bez zreteľa na procesné postavenie strany sporu. Zmysel uplatňovania dôkazného bremena spočíva v zabezpečení reálneho uplatnenia základného práva na súdnu ochranu aj v prípadoch, v ktorých sa vykonajú všetky navrhnuté dôkazy a súd napriek tomu nemá jednoznačný skutkový základ pre svoje rozhodnutie. V takom prípade musí rozhodnúť v situácii dôkaznej núdze, ktorej dopad pričíta tej strane, na ktorej predovšetkým podľa predpisov hmotného práva leží dôkazné bremeno, t.j. zodpovednosť za preukázanie skutočností významných z hľadiska hmotného práva.

V dôsledku nesprávne uvedenej celkovej výšky úveru v úverovej zmluve absentuje náležitosť opierajúca sa o ust. § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Ak právny predpis hovorí o celkovej výške spotrebiteľského úveru, je nepochybné, že táto celková výška musí byť uvedená správne.

Ak náležitosť v podobe celkovej výšky spotrebiteľského úveru nie je správna, uvedené má bez akýchkoľvek pochybností vplyv i na ďalšiu náležitosť vyplývajúcu z ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, ktorou je celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť.

Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskou úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané

na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Ak žalovaný pri výpočte RPMN nevychádzal zo správnej výšky spotrebiteľského úveru, ale zo sumy vyššej v porovnaní so sumou 4.600 eur, ktorá bola použitá na financovanie doplatku kúpnej ceny, bez akýchkoľvek pochybností došlo k podhodnoteniu RPMN, ktorej výpočet je závislý od celkovej výšky spotrebiteľského úveru. Ročnou percentuálnou mierou nákladov v súlade s ust. § 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, sa rozumeli celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

S neuvedením náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcej z ust. § 9 ods. 2 písm. c), písm. g) a písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, je spojená sankcia v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, čo priamo vyplýva z ust. § 11 ods. 1 písm. b) a písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.

V dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru povinnosťou žalobcu bolo uhradiť žalovanému len istinu poskytnutého úveru vo výške 4.600 eur. Keďže žalobca uhradil žalovanému celkovo sumu 6.218,31 eur, žalovaný sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil o sumu 1.618,31 eur (6.218,31 eur – 4.600 eur). Takto získané plnenie bez právneho dôvodu je preto žalovaný povinný vydať žalobcovi v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 451 Občianskeho zákonníka.

Za nedôvodnú je potrebné považovať i námietku premlčania vznesenú zo strany žalovaného.

Zásadné stanovisko k plynutiu premlčacej lehoty vyslovil Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku z 22.04.2021 vo veci C-485/19. Podľa tohto rozsudku, zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle Smernice Rady 93/13/EHS z 05. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa keď došlo k bezdôvodnému obohateniu.

Súdny dvor EÚ v tomto rozhodnutí pripomenul, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora v prípade neexistencie pravidiel únie v danej oblasti prináleží vnútroštátnemu právnemu poriadku každého členského štátu, aby na základe zásady procesnej autonómie upravil procesné podmienky týkajúce sa žalôb určených na zaručenie ochrany práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva únie, avšak pod podmienkou, že nie sú menej výhodné ako procesné podmienky, ktoré upravujú podobné situácie podľa vnútroštátneho práva (zásada ekvivalencie) a nevedú k praktickému znemožneniu alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných právom únie (zásada efektivity).

Pokiaľ ide konkrétne o zásadu efektivity, o ktorú ako jedinú ide v prejednávanej veci, z judikatúry Súdneho dvora EÚ vyplýva, že každý prípad, v ktorom je nastolená otázka, či vnútroštátne procesné ustanovenie vedie k nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práva únie, sa musí skúmať s prihliadnutím na postavenie tohto ustanovenia v celom konaní, jeho priebeh a jeho osobitosti na jednotlivých vnútroštátnych súdoch. Z tohto hľadiska je v prípade potreby potrebné zohľadniť zásady, ktoré sú základom vnútroštátneho súdneho systému, ako sú napr. ochrana práva na obranu, zásada právnej istoty a požiadavka na riadny priebeh konania.

Súdny dvor tiež spresnil, že povinnosť členských štátov zabezpečiť efektivitu práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva únie, zahŕňa, osobitne pokiaľ ide o práva vyplývajúce zo Smernice 93/13, požiadavku účinnej súdnej ochrany zakotvenú tiež v článku 47 Charty, ktorá osobitne platí pre procesné podmienky žalôb založených na takýchto právach.

S prihliadnutím na tieto skutočnosti je potrebné preskúmať, či vnútroštátne pravidlo premlčania, aké je uvedené v bode 51 tohto rozsudku, možno považovať za zlučiteľné so zásadou efektivity, pričom toto preskúmanie sa musí týkať nielen dĺžky lehoty, o ktorú ide vo veci samej, ale aj podmienok jej uplatnenia, vrátane právnej skutočnosti zvolenej pre začatie jej plynutia.

V prvom rade, pokiaľ ide o námietku premlčacej lehoty voči žalobám podaným spotrebiteľmi na uplatnenie práv, ktoré im vyplývajú z práva únie, je potrebné uviesť, že takéto pravidlo nie je samo o sebe v rozpore so zásadou efektivity, pokiaľ jeho uplatnenie v praxi neznemožňuje alebo nadmerne nesťažuje výkon práv priznaných osobitne Smernicami 93/13 a 2008/48.

Súdny dvor EÚ už totiž uznal, že ochrana spotrebiteľa nie je absolútna a že stanovenie primeraných lehôt na podanie žalôb pod hrozbou preklúzie v záujme právnej istoty je zlučiteľné s právom únie.

Konkrétnejšie Súdny dvor EÚ už rozhodol, že článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 Smernice 93/13 nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že žaloba o určenie neplatnosti nekalej podmienky uvedenej v zmluve uzatvorenej medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom sa nepremlčuje a zároveň uplatňuje premlčaciu lehotu na žalobu o uplatnenie reštitučných účinkov tohto určenia, pričom musia byť dodržané zásady ekvivalencie a efektivity.

V druhom rade pokiaľ ide o stanovenú dĺžku skúmanej premlčacej lehoty, ktorá je v tomto prípade 3 roky, Súdny dvor EÚ rozhodol, že pokiaľ je táto lehota stanovená a vopred známa, zdá sa, že lehota v takomto rozsahu je v zásade dostatočná na to, aby dotknutému spotrebiteľovi umožnila pripraviť a podať účinný prostriedok nápravy, takže táto dĺžka sama o sebe nie je nezlučiteľná so zásadou efektivity.

Pokiaľ však ide v treťom rade o stanovený začiatok plynutia skúmanej premlčacej lehoty, za okolností o aké ide vo veci samej, existuje nezanedbateľné riziko, že dotknutý spotrebiteľ sa počas stanovenej lehoty nebude dovolávať práv, ktoré mu priznáva právo únie, v dôsledku čoho by sa ocitol v situácii, že by tieto práva nemohol uplatniť.

Z informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom, a to najmä v rámci jeho prvej otázky totiž vyplýva, že trojročná lehota stanovená v § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, pričom k premlčaniu dôjde aj vtedy, keď spotrebiteľ nie je sám schopný posúdiť, či je zmluvná podmienka nekalá, alebo keď nevedel o nekalej povahe predmetnej zmluvnej podmienky.

V tejto súvislosti je potrebné zohľadniť znevýhodnené postavenie, v ktorom sa spotrebiteľia nachádzajú voči predajcom alebo dodávateľom, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti a skutočnosť, že je možné, že spotrebiteľia nevedia o svojich právach vyplývajúcich zo Smernice 93/13 alebo zo Smernice 2008/48, prípadne že nepoznajú ich rozsah.

Ako pritom v podstate uviedol generálny advokát v bodoch 71 až 73 svojich návrhov, zmluvy o úvere, akou je zmluva, o akú ide vo veci samej, sa vo všeobecnosti plnia počas dlhého obdobia, a preto, ak je udalosťou, na základe ktorej začína plynúť trojročná premlčacia lehota, akákoľvek platba uskutočnená

dlužníkom, čo musí overiť vnútroštátny súd, nemožno vylúčiť, že prinajmenšom pre časť uskutočnených platieb môže dôjsť k uplynutiu premlčacej lehoty ešte predtým, než sa skončí platnosť zmluvy, takže takýto režim premlčania môže spotrebiteľom systematicky odopierať možnosť domáhať sa vrátenia platieb uskutočnených na základe zmluvných podmienok, ktoré sú v rozpore s uvedenými smernicami.

Preto je potrebné dospieť k záveru, že procesné podmienky, o aké ide vo veci samej, tým, že vyžadujú od spotrebiteľa, aby podal žalobu v lehote do 3 rokov od dátumu, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, pričom k tomuto obohateniu môže dôjsť počas plnenia dlhodobej zmluvy, sú takej povahy, že môžu nadmerne sťažovať výkon práv, ktoré mu priznáva Smernica 93/13 alebo Smernica 2008/48, a teda že tieto podmienky sú v rozpore so zásadou efektivity.

Okrem toho ako uviedol generálny advokát v bodoch 87 a 89 svojich návrhov, úmysel predajcu alebo dodávateľa, ktorý využil zmluvnú podmienku považovanú za nekalú, nemá vo vzťahu k právam spotrebiteľov vyplývajúcim z ustanovení Smernice 93/13 žiadny význam, a to isté platí aj pokiaľ ide o článok 10 ods. 2 Smernice 2008/48. Preto spotrebiteľ nemôže mať na účely uplatnenia svojich práv vyplývajúcich z týchto ustanovení povinnosť preukazovať úmyselnú povahu konania príslušného predajcu alebo dodávateľa. Z toho vyplýva, že možnosť predĺžiť trojročnú premlčaciu lehotu pod podmienkou, že spotrebiteľ preukáže úmysel predajcu alebo dodávateľa, ako je stanovená v § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemôže vyvrátiť konštatovanie uvedené v predchádzajúcom bode tohto rozsudku.

O bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru žalobca nadobudol vedomosť z prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 07.05.2020. Pravdivosť tohto tvrdenia žalobcu nebola ničím spochybnená.

Pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktorá je bezúročná a bez poplatkov, je podstatná skutočná vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemá (nemal) plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve. Uvedené priamo vyplýva z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.09.2021 sp. zn. 5Cdo 29/2021 uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 2/2022 pod č. 14.

Z ďalšieho rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to z uznesenia z 28.02.2022 sp. zn. 7Cdo 268/2021 (rozhodnutie č. 15 Zbierky stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 2/2022) vyplýva, že analogická aplikácia 10-ročnej objektívnej premlčacej doby súdmi Slovenskej republiky pri práve spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka) získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy je právnym dôsledkom prednosti rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-485/19 zo dňa 22.04.2021 v právnom poriadku Slovenskej republiky.

S prihliadnutím na vyššie uvedené závery je potrebné konštatovať, že ku dňu podania žaloby premlčacia doba bez akýchkoľvek pochybností neuplynula.

Rovnako nie je možné stotožniť sa s tvrdením žalovaného spochybňujúceho možnosť určenia zmluvnej podmienky za neprijateľnú. Podľa dojednania obsiahnutého v zmluve, zmluvné vzťahy v úverovej zmluve neupravené, sa mali riadiť príslušnými právnymi predpismi platnými na území Slovenskej republiky, najmä Obchodným zákonníkom. Z tohto ustanovenia bez akýchkoľvek pochybností vyplýva uprednostnenie ustanovení Obchodného zákonníka pred ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Obchodný zákonník pritom úpravu neprijateľných zmluvných podmienok neobsahuje. Táto úprava v čase uzatvorenia zmluvy bola obsiahnutá v iných právnych predpisoch a to konkrétne v zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a v Občianskom zákonníku. Cieľom dojednania uprednostňujúceho

aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka zo strany žalovaného bolo znemožnenie aplikácie právnych predpisov zameraných na ochranu spotrebiteľa na vzniknutý právny vzťah.

Okrem vyššie uvedeného, novela Občianskeho zákonníka účinná od 01.04.2015 doplnila ustanovenie § 52 ods. 2 o tretiu vetu, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Právny predpis, ktorého súčasťou je toto ustanovenie, nemá prechodné ustanovenia, čo znamená, že sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred účinnosťou tohto právneho predpisu. Tento záver priamo vyplýva nielen z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 21.04.2015 vydaného vo veci 3MCdo 14/2014, ale aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.05.2015 vydaného vo veci 8MCdo 13/2014.

Podľa ust. § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

V ustanovení § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka je obsiahnuté všeobecné pravidlo, podľa ktorého v prípade uzatvárania spotrebiteľských zmlúv treba dodržiavať právnu úpravu spotrebiteľských zmlúv. Toto pravidlo má pôsobiť aj preventívne, teda slúži na vyjadrenie toho, v akom zmysle má dodávateľ pripravovať podmienky spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sú v zákone zakotvené pre uzatváranie konkrétnych spotrebiteľských zmlúv. Týchto zákonom ustanovených podmienok sa spotrebiteľ nemôže vopred vzdať. Preto by bolo neplatné aj také dojednanie v spotrebiteľskej zmluve, v ktorej by spotrebiteľ dal súhlas na neakceptovanie zákonom ustanovenej podmienky, či obchádzanie niektorej neprijateľnej podmienky a to by v konečnom dôsledku zhoršilo jeho zmluvné postavenie. Podmienky spotrebiteľských zmlúv upravené v zákone sú vo vzťahu ku spotrebiteľovi kogentné, keď nepripúšťajú odchýlnu úpravu, ktorou by sa zhoršilo postavenie spotrebiteľa. Prednostné dojednanie použitia ustanovení Obchodného zákonníka na právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, za situácie, ak v súlade s ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka na tieto právne vzťahy sa vždy musia prednostne použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd prvej inštancie preto správne postupoval, ak takúto zmluvnú podmienku vyhlásil za neprijateľnú.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Zároveň v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % v súlade s ust. § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, ods. 2 C.s.p. s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).